

Työsuojelun toimintaohjelma

”HYVÄÄ TYÖTÄ HOLLOLASSA”

Työsuojelun tavoitteet

Työsuojelun tavoitteena on työnantajan ja henkilöstön yhteisillä toimenpiteillä saada aikaan turvallinen, terveellinen ja toimiva työympäristö ja toimintatavat, jotka tukevat henkilöstön psyykkistä ja fyysistä terveyttä ja työssä viihtyvyyttä niin, että työkyky ja työmotivaatio säilyvät ja kunnan palvelutaso pysyy hyvänä.

Hollolan kunnan työsuojelutoiminta on osa kunnan henkilöstötyötä, joka tukee kunnan palvelutuotannon toteuttamista ja on siten osa jokaisen työpaikan ja työntekijän päivittäistä työtä. Työsuojelun toiminta kohdistuu koko henkilöstöön, työoloihin ja työympäristöön. Työsuojelutoiminnan voimavarat kohdennetaan **ennalta ehkäisevään, työkykyä ylläpitävään** ja tarvittaessa korjaavaan toimintaan. Koko kunnan osalta 2026-2029 painopisteenä on työhyvinvointi ja työkyky.

Mitattavat tavoitteet ovat seuraavat:

- Vuosittain asteikolla 1-4 toteutettavan henkilöstökyselyn
 - kokonaiskeskiarvon tavoite on 3,3
 - esihenkilön johtamisindeksi tavoite 3,45
 - psykososiaalisen kuormitusindeksin tavoite 3,4 ja
 - kyselyn vastausprosentin tavoite on 70 %.
- Sairauspoissaolot yhteensä keskimäärin / htv 13,80 vuositasona.
- Kevennetyssä/korvaavassa työssä työskentelee 25 henkilöä vuosittain.
- Työtapaturmia alle 70 tapaturmaa vuodessa (vakuutusyhtiön tilaston mukaan).

Ennaltaehkäisevä työsuojelutyö

- Fyysiseen työturvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat rakenteet, materiaalit, ilmanvaihto, melu, valaistus, lämpö, työvälineet ja apuvälineet sekä oikeiden ja turvallisten työskentelytapojen opettaminen ja omaksuminen.
- Psykkiseen työturvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. ammattitaito ja sen ylläpito, työhön perehdyttäminen, työtehtävien määrä, työn arvostus.
- Sosiaaliseen työturvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat työyhteisön ilmapiiri, vuorovaikutus, sosiaalinen tuki, toisten arvostus.
- Työympäristöä, toimintaa ja työtehtäviä suunniteltaessa ja kehitettäessä otetaan huomioon em. tekijät niin, että niiden aiheuttamat tapaturma- ja terveystriskit voidaan minimoida.

Työkykyä ylläpitävä työsuojelutyö

- Työnantajan ja henkilöstön yhteisin toimenpitein henkilöstön terveyttä ja työ- ja toimintakykyä ylläpidetään ja kohennetaan niin, että se säilyy hyvänä eläkeikään saakka ja vielä sen jälkeenkin.

Korjaava työsuojelutyö

- Jos työoloissa ilmenee vikoja ja puutteita, ne korjataan työyhteisön ja työsuojeluorganisaation yhteisillä toimenpiteillä.

Tarvittaessa työsuojelun toimintaohjelmaan voidaan täydentää yksityiskohtaisemmalla työsuojelun toimintasuunnitelmalla, jossa määritellään mm. Tärkeimmät kehityskohteet, mitä niille tehdään, kuka tekee ja millä aikataululla.

Työsuojeluorganisaation vastuut ja toimivaltuudet

Työsuojelun toteutumisesta vastaavat linja- ja työsuojeluorganisaatio.

Henkilöstö

Jokaisella työntekijällä on oikeus ja velvollisuus

- noudattaa työnantajan antamia määräyksiä ja ohjeita
- huolehtia omalta osaltaan työpaikan järjestyksestä ja siisteydestä
- noudattaa huolellisuutta ja varovaisuutta
- huolehdittava työssään kokemuksensa, työnantajalta saamansa opetuksen ja ohjauksen sekä ammattitaitonsa mukaisesti käytettävissään olevin keinoin niin omasta kuin muiden työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä
- vältettävä sellaista muihin työntekijöiden kohdistuvaa häirintää ja muuta epäasiallista kohtelua, joka aiheuttaa heidän turvallisuudelleen tai terveydelleen haittaa tai vaaraa
- käyttää ja hoitaa huolellisesti ja ohjeiden mukaisesti työnantajan määräämiä suojavaikkeitä ja muita varusteita
- käyttää työnantajalta saamiensa käyttö- ja muiden ohjeiden mukaisesti sekä muutenkin ammattitaitonsa ja työkokemuksensa mukaisesti oikein koneita, työvälineitä muita laitteita sekä niissä olevia turvallisuus- ja suojalaitteita
- noudatettava turvallisuusohjeita vaarallisten aineiden käytössä ja käsittelyssä
- viipymättä ilmoittaa esihenkilölle ja tarvittaessa työsuojeluvaltuutetulle työolosuhteissa tai työmenetelmissä, koneissa, muissa työvälineissä, henkilösuojaimissa tai muissa laitteissa havaitsemistaan vioista ja puutteellisuuksista, jotka voivat aiheuttaa haittaa tai vaaraa työntekijöiden turvallisuudelle tai terveydelle
- poistaa kokemuksensa, työnantajalta saamansa opetuksen ja ohjauksen sekä ammattitaitonsa mukaisesti ja mahdollisuuksiensa mukaan havaitsemansa ilmeistä vaaraa aiheuttavat viat ja puutteellisuudet
- puuttua osaltaan havaitsemaansa epäasialliseen käytökseen ja häirintään.

Esihenkilöt ja johto

Työsuojelu on osa linjaorganisaation normaalia toimintaa. Esihenkilöt vastaavat työsuojelun toteuttamisesta omalla vastuualueellaan. Esihenkilöllä on työnantajan työsuojeluvastuu ja työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Esihenkilön tulee huolehtia mm.

- vaara- ja häirtatekijöiden syntymisen estämisestä
- vaara- ja häirtatekijöiden poistamisesta tai jos tämä ei ole mahdollista, niiden korvaamisesta vähemmän vaarallisilla/haitallisilla
- tarkkailtava jatkuvasti työympäristöä, työyhteisön tilaa ja työtapojen turvallisuutta sekä työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä työssä
- tarkkailtava toteutettujen toimenpiteiden vaikutusta työn turvallisuuteen ja terveellisyteen
- riittävän järjestelmällisesti selvitettävä ja tunnistettava työstä, työajoista, työtilasta ja muusta työympäristöstä ja työolosuhteista aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät (riskienarviointi vuosittain yhdessä henkilöstön kanssa)

- työntekijälle annettavista riittävästä tiedoista työpaikan haitta- ja vaaratekijöistä
- työntekijän riittävästä perehdyttämisestä työhön, työpaikan olosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan käyttöön sekä turvallisiin työtapoihin erityisesti ennen uuden työn tai työtehtävän aloittamista tai työtehtävien muuttuessa sekä ennen uusien työvälineiden ja työ- tai tuotantomenetelmien käyttöön ottamista
- työntekijälle annettavasta opetuksesta ja ohjauksesta työn haittojen ja vaarojen estämiseksi sekä työstä aiheutuvan turvallisuutta tai terveyttä uhkaavan haitan tai vaaran välttämiseksi
- työntekijälle annettavasta opetuksesta ja ohjauksesta säätö-, puhdistus-, huolto- ja korjaustöiden sekä häiriö- ja poikkeustilanteiden varalta
- työntekijälle annettavan opetuksen ja ohjauksen täydentämisestä tarvittaessa
- hankittava ja annettava työntekijän käyttöön erikseen säädetyt vaatimukset täyttävät ja tarkoituksenmukaiset henkilösuojaimet, jollei tapaturman tai sairastumisen vaaraa voida välttää tai riittävästi rajoittaa työhön tai työolosuhteisiin kohdistuvilla toimenpiteillä
- hankittava ja annettava työntekijän käyttöön apuväline tai muu varuste, silloin kun työn luonne, työolosuhteet tai työn tarkoituksenmukainen suorittaminen sitä edellyttävät ja se on välttämätöntä tapaturman tai sairastumisen vaaran välttämiseksi
- kertoa vioista/puutteellisuuksista ilmoittaneelle työntekijälle ja tarvittaessa työsuojeluvaltuutetulle, mihin toimenpiteisiin esille tulleessa asiassa on ryhdytty tai aiotaan ryhtyä
- huolehtia saatavilla olevista asianmukaisista ensiaputarvikkeista
- työkykyjohtamisesta
- puuttua havaitsemaansa epäasialliseen käytökseen ja häirintään.

Työsuojeluvaltuutetut

Työsuojeluvaltuutettu edustaa oman vastualueensa henkilöstöä työsuojeluasioissa ja huolehtii yhteydenpidosta muihin työsuojelutehtävissä toimiviin. Vastuualueet on jaettu seuraavasti:

- **Elinvoiman palvelualue ja konsernipalvelut**

työsuojeluvaltuutettu Mari Kurisjärvi p. 044 7801142, mari.kurisjarvi@hollola.fi.

1. varavaltuutettu Tiitu Ihamäki
2. varavaltuutettu Sirpa Rajala

- **Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue**

työsuojeluvaltuutettu Jarkko Härkönen, p. 044 7801362, jarkko.harkonen@hollola.fi.

1. varavaltuutettu Sini Lange-Härkönen
2. varavaltuutettu Mira Manninen

Työsuojelupäällikkö

Työsuojelupäällikkö edustaa työnantajaa työsuojeluasioissa ja huolehtii työsuojelun yhteistoiminnasta. Työsuojelupäällikkö avustaa työnantajaa ja esihenkilöitä työpaikalla tarvittavan työsuojeluosaamisen varmistamisessa, tekee yhteistyötä työterveyshuollon ja työsuojeluviranomaisten kanssa.

Työsuojelujaos/yhteistyötoimikunta

Työsuojelujaos toteuttaa kunnallisen työsuojelusopimuksen mukaista yhteistoimintaa. Työsuojelujaoksen muodostavat työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö. Se voi tarvittaessa käyttää asiantuntijoita kuten työterveyshuollon edustajia. Työsuojelujaoksen jäsenet osallistuvat myös yhteistyötoimikunnan kokouksiin.

Velvollisuuksissa ja vastuissa noudatetaan työturvallisuuslakia 738/2002.

Työympäristön kuvaus

Hollolan kunta työllistää noin 850 työntekijää/viranhaltijaa monipuolisissa kunta-alan tehtävissä. Työtä tehdään Hollolan kunnan alueella sijaitsevilla toimipisteillä sekä kuntarajojen ulkopuolella. Hollolan kunnan organisaatio koostuu kolmesta palvelualueesta, joita ovat Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue, Elinvoiman palvelualue ja Konsernipalvelut. Lisäksi Elinvoiman palvelualueella toimii erillisenä taseyksikkönä Päijät-Hämeen ympäristöterveydenhuolto ja Päijät-Hämeen työllisyysalue, jotka tuottavat palveluita Hollolan kunnan lisäksi muille Päijät-Hämeen kunnille.

Hollolan kunnan työyksiköissä arvioidaan työn riskejä vuosittain ja tarvittaessa useammin esimerkiksi työtilojen muuttuessa. Yksikön esihenkilö vastaa riskien arvioinnista ja arvioi riskejä yhdessä henkilöstön kanssa. Kunnalla on käytössä WPro-työturvallisuusohjelma, jonka kautta riskejä arvioidaan. Lisäksi WPro:n kautta ilmoitetaan tapahtuneista työtaturmista sekä uhka- ja vaaratilanteista. Työsuojelujaos auttaa tarvittaessa riskien arvioinnissa, seuraa riskien arviointeja ja tulleita työtaturma- sekä uhka- ja vaaratilanneilmoituksia.

Työpaikan turvallisuusohjeet

Hollolan kunnalla on useita koko kuntaa koskevia turvallisuusohjeistuksia, jotka löytyvät kunnan intrasta. Ohjeita noudatetaan jokaisessa kunnan yksikössä. Käytössä on seuraavat ohjeet:

- Ensiaputarvikkeet yksikössä
- Haastavasti käyttäytyvät asiakkaat sekä väkivalta- ja uhkatilanteet
- Hyvä työyhteisötoiminta
- Häirintä ja epäasiallinen kohtelu
- Kameravalvonnan ohje esihenkilöille
- Kemikaaliluettelo ja käyttöturvallisuustiedotteet
- Luettelo biologisille tekijöille altistuneista (esim. Covid-19)
- Varhainen puuttuminen – puheeksiottaminen
- Perehdyttämisen muistilista
- Uuden työntekijän tärkeät asiat
- Perehdyttämisen muistilista poissaololta palaavan perehdyttämiseksi
- Päihdeohje ja hoitoonohjaus
- Sisäilman huoneentaulu
- Sisäilma ohje
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Tuoksuttomuuden periaatteet –suositus
- Työhyvinvointiohjelma
- Uhka- ja vaaratilanneilmoitus

Kuntatasoisten ohjeiden lisäksi kunnan palvelualueilla/yksiköillä on omia turvallisuusohjeita, jotka tarkentavat kuntatasoisia ohjeita ja joilla ohjeistetaan esimerkiksi asiakaspalvelutilanteiden turvallisuudesta. Käytössä on myös kiinteistökohtaiset pelastautumissuunnitelmat, joista vastaavat kiinteistöjen haltijat. Perehdyttämisen tueksi kunnassa otetaan käyttöön vuoden 2026 aikana PerehdytysPolku-sovellus.

Työterveyshuolto

Koko henkilöstön työterveyspalvelut tuottaa Terveystalo.

Kunta tarjoaa henkilöstölleen lakisääteistä, ennaltaehkäisevään toimintaan perustuvaa työterveyshuoltoa ja

yleislääkäritasoisista sairaanhoitoa. Työterveyshuolto painottuu ennaltaehkäisevään toimintaan. Työterveyshuoltoon sisältyy mm. lakisääteiset ja määräaikaisten työterveyshuollon tarkastukset, 5 vuoden tehtävät työpaikkakäynnit joista sovitaan työterveyden toimintasuunnitelmassa, kohdenneet tarkastukset ja ikäryhmätarkastukset (30,40,50 ja 60 vuotta täyttävälle).

Työterveys tukee henkilöstön työkykyä ja työyhteisön toimintakykyä Terve Työpaikka -mallin mukaisesti:

- Terve Työ: Työpaikan turvallisuus ja terveyttä tukevat työolot ovat terveen työn perusta.
- Hyvinvoiva ihminen: Hyvinvoiva ihminen kantaa vastuuta omasta terveydestään ja saa siihen myös tarvittaessa tukea.
- Toimiva työyhteisö: Olennainen työhyvinvoinnin ja työkyvyn lähde on toimiva ja kannustava työyhteisö.
- Aktiivinen johtaminen: on tavoitteellista työtä työntekijöiden onnistumisen ja organisaation menestyksen mahdollistamiseksi.

Kaikki työterveyshuollon toiminta tähtää henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitämiseen ja parantamiseen ja omaehtoiseen terveyden ylläpitämiseen.

Työterveyden päivitetty toimintasuunnitelma, työterveyden yhteyshenkilöt ja ohjeet työterveyteen hakeutumiseen löytyvät [intrasta](#).

Työolojen seuranta

Hollolan kunnassa työoloja seurataan tarkastelemalla:

- Sairauspoissaolot
- Työtapaturmat
- Uhka- ja vaaratilanneilmoitukset
- Henkilöstökysely
- Pulssikysely
- Lähtöhaastattelulomakkeet

Toimintaohjelman seuranta ja ylläpito

Työsuojelun toteutumista seurataan työsuojeluorganisaation kaikilla tasoilla.

Tarvittaessa tätä työsuojelun toimintaohjelmaa tarkistetaan ja/tai täydennetään vuosittain.

Käsittely

Yhteistyöryhmä 19.2.2026

Yhteistyötoimikunta 19.3.2026

Kunnanhallitus 30.3.2026